

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa
www.dolnyslask.pl

Procedura oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013

Agata Kopec
Kierownik Działu Koordynacji Zagadnień Środowiskowych
Wydział Zarządzania RPO WD

Wrocław, 20 czerwca 2011 r.

Szkolenie współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 oraz z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego.

Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego
oraz uwzględnienie obowiązku prowspólnotowej wykładni
przepisów prawa krajowego.

Beneficjenci w związku z finansowaniem przedsięwzięć ze środków pochodzących z budżetu Wspólnoty Europejskiej muszą wskazać przeprowadzenie postępowania OOŚ przez właściwe organy z uwzględnieniem w/w zasad.

Źródła prawa

Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dyrektywa OOS);

Dyrektywa Rady nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;

Dyrektywa Rady nr 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;

Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (obowiązujące od dnia 15 listopada 2010r.).

Zezwolenie na inwestycje (ang. development consent) to decyzja właściwej władzy administracyjnej lub władz, na podstawie której wykonawca ma prawo do wykonania przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcie

Rozumie się przez to **zamierzenie budowlane** lub inną **ingerencję w środowisko** polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin. Przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty.

Grupy przedsięwzięć

- ▶ Przedsięwzięcia **mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (I grupa)** – obligatoryjnie podlegają OOŚ (ujęte w aneksie I dyrektywy OOŚ);
- ▶ Przedsięwzięcia **mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (II grupa)**, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został ustalony w wyniku przeprowadzenia postępowania kwalifikującego – tzw. screeningu (ujęte w aneksie II dyrektywy OOŚ);
- ▶ Przedsięwzięcia **mogące znacząco oddziaływać na obszary NATURA 2000**, a nie będące bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynikające z tej ochrony (**tzw. III grupa**);

Problemy w dokumentacji dot. kwestii środowiskowych

1. **Brak dołączenia pełnej dokumentacji** z postępowania OOS do wniosku o dofinansowanie.
2. **Brak w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach informacji o przeprowadzonych konsultacjach społecznych, o rozpatrzonych uwagach i wnioskach** w ramach konsultacji społecznych, czy też informacji o przeprowadzeniu **analizy wariantów** w raporcie, co jest uchybieniem proceduralnym.
3. **Nieprawidłowe zakwalifikowanie przedsięwzięcia** do odpowiedniej grupy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. oraz do Aneksu I, II dyrektywy Rady nr 85/337/EWG (dyrektywa EIA), w tym także nieprawidłowe pojmowanie pojęcia „urban development project”.
4. **Niezgodność zakresu przedsięwzięcia** pomiędzy decyzją środowiskową, a decyzją inwestycyjną m.in. pozwoleniem na budowę.

Problemy w dokumentacji dot. kwestii środowiskowych

Przygotowanie rzetelnego raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz prawidłowo przeprowadzony udział społeczeństwa stanowią o **jakości decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**, a w konsekwencji -
-o absorpcji środków unijnych

Problemy w dokumentacji dot. kwestii środowiskowych

5. kawałkowanie inwestycji

– salami-approach: zaniżanie oddziaływania

6. brak wariantowania

– niewłaściwa skala rozważań

7. ograniczenie opcji wariantowych do dwóch wariantów:

- a) polegającym na niepodejmowaniu przedsięwzięcia,
- b) najkorzystniejszym dla środowiska,

Obecne wymagania: wariant proponowany przez wnioskodawcę oraz racjonalny wariant alternatywny, wariant najkorzystniejszy dla środowiska.

Zagrożenia wynikające z nieprawidłowego przeprowadzenia postępowania OOŚ

- zaskarżenia decyzji przez strony postępowania i opóźnienia przygotowania projektu,
- niedoszacowania kosztów, które beneficjent będzie musiał ponieść w związku z wdrażaniem rozwiązań minimalizujących lub kompensujących oddziaływanie projektu na środowisko,
- odrzuceniem przez Komisję Europejską (KE) wniosku o dofinansowanie dla „dużego” projektu w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 1083/2006,
- odmową przyznania dofinansowania przez właściwą instytucję albo wstrzymaniem finansowania projektu i obowiązkiem zwrotu środków.

Kryteria wyboru projektów

- Kryteria formalne – ocena „dopuszczalności” projektu
- Kryteria merytoryczne – ocena „wykonalności” projektu
- Kryteria strategiczne – kryteria wyboru projektów przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego

Rodzaje kryteriów

- **Kryteria kluczowe (K)** – muszą być bezwzględnie spełnione, w przeciwnym razie wniosek jest odrzucany (brak możliwości poprawy/uzupełnienia dokumentacji)
- **Kryteria uzupełniające (U)** – w przypadku niespełnienia tego rodzaju kryterium Wnioskodawca ma możliwość jednokrotnej poprawy/uzupełnienia dokumentacji
- **Kryteria dodatkowe (D)** – umożliwiają przyznanie projektom dodatkowej liczby punktów

Ocena formalna

- Kryteria wyboru operacji finansowanych w ramach RPO WD na lata 2007-2013
- **Kryterium 7.** Procedura oceny oddziaływania na środowisko –
Czy prawidłowo zastosowano wymaganą procedurę oceny oddziaływania na środowisko?
 - Załącznik **4a** Formularz do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOS;
 - Niezbędna dokumentacja środowiskowa na potrzeby aplikowania o środki unijne;
 - Załącznik **4b** Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000.
- Kryterium uzupełniające.

Dokumentowanie postępowania OOŚ na potrzeby wniosku o dofinansowanie

Dokumentacja do **Załącznika 4a** :

- 1) decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z uzasadnieniem
- 2) streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie OOŚ
- 3) dokumenty z przebiegu procedury OOŚ (dokumentacja środowiskowa):
 - Wyniki konsultacji z właściwymi organami administracji publicznej:
 - postanowienie w przedmiocie istnienia/braku obowiązku przeprowadzenia OOŚ, wraz z opiniami właściwych organów – **gr. II** (postanowienie wraz z opiniami właściwych organów w przypadku zapytania o zakres raportu – **gr.I**);
 - postanowienia oraz opinie organów w przedmiocie uzgodnienia środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia.
 - Wyniki konsultacji społecznych (uwagi i wnioski muszą być w uzasadnieniu decyzji środowiskowej, w przypadku przeprowadzenia rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa – protokół z rozprawy).

Dokumentowanie postępowania OOŚ na potrzeby wniosku o dofinansowanie

- ▶ Wytyczne MRR w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych

http://www.mrr.gov.pl/fundusze/wytyczne_mrr/obowiazujace/horizontalne/strony/lista.aspx

- ▶ Informacje MRR dotyczące przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, wytyczne Komisji Europejskiej, interpretacje zapisów Dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dyrektywy OOŚ)

http://www.mrr.gov.pl/fundusze/fundusze_europejskie/oos/strony/ocena_oddziaływania_na_srodowisko.aspx

Dokumentowanie postępowania OOŚ na potrzeby wniosku o dofinansowanie

Załącznik 4b Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za obszary NATURA 2000

Organem właściwym do wydania zaświadczenia jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

W zaświadczeniu organ wskazuje, że dany projekt nie wywrze istotnego oddziaływania na obszar Natura 2000 ze względu na:

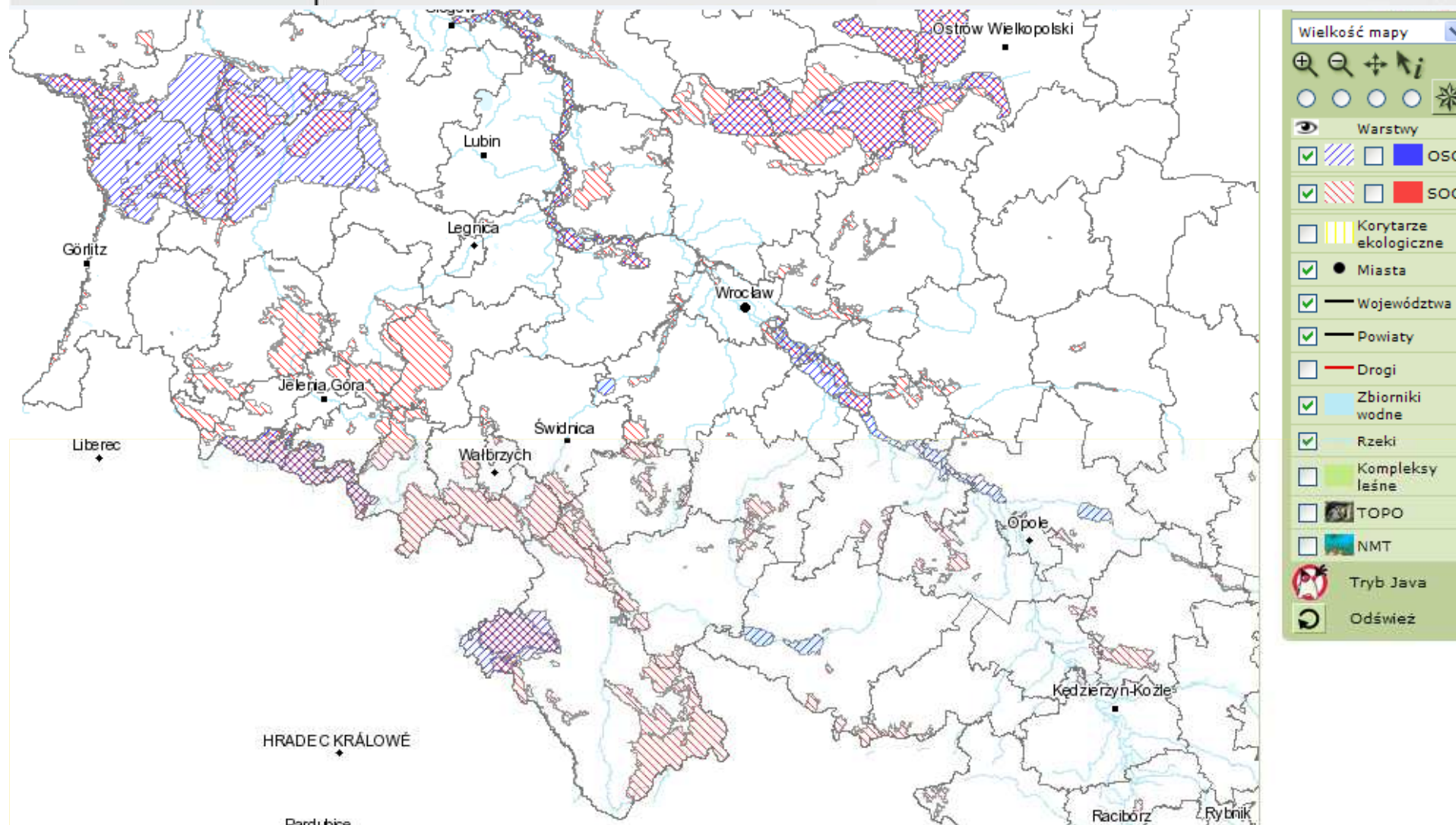
- a) jego rodzaj i charakterystykę,
- b) usytuowanie, w tym odległość od obszarów Natura 2000 - zarówno już oficjalnie wyznaczonych czy przekazanych do Komisji Europejskiej przez rząd polski, jak i tych znajdujących się na nieoficjalnej liście przygotowanej przez organizacje ekologiczne ;
- c) rodzaj i skalę możliwego oddziaływania projektu w kontekście celów, dla których zostały (lub mają zostać) utworzone obszary Natura 2000 (należy pamiętać, że oceny oddziaływania na dany obszar Natura 2000 dokonuje się w kontekście celów ochronnych, jakim ma służyć ten obszar).

Natura 2000

Program utworzenia w krajach Unii Europejskiej wspólnego systemu (sieci) obszarów objętych ochroną przyrody. Podstawą dla tego programu jest unijna Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa) oraz szereg innych rozporządzeń i dokumentów wykonawczych. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy i wymienia w załącznikach do wyżej wymienionych Dyrektyw. Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w oparciu o jednolite prawo ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów.

Obszary Natura 2000

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r . (zmieniane: 05.09.2007r. i 27.10.2008r.)
 - wyznaczone zostały **141 obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000**
 - wysłane do Komisji Europejskiej **364 propozycje specjalnych obszarów ochrony siedlisk.**
- Komisja Europejska **decyzjami z listopada 2007, stycznia 2008 i grudnia 2008** zatwierdziła te obszary jako Obszary Mające Znaczenie dla Wspólnoty, w wyniku czego stały się one "pełnoprawnymi" obszarami Natura 2000.

Obszary Natura 2000

- **30 października 2009 r.** Rada Ministrów przyjęła **453 nowe obszary siedliskowe i 78 powiększeń obszarów już zaakceptowanych przez Komisję Europejską** w ramach europejskiej sieci Natura 2000. Polska proponując uzupełnienie obowiązującej do tej pory listy 364 o 453 obszary, wypełniła obowiązek ustanowienia sieci Natura 2000 w naszym kraju. Dokumentacja została przekazana do Komisji Europejskiej, gdzie zgodnie z Dyrektywą siedliskową została poddana weryfikacji.
- **3 lutego 2011 r.** Rząd Polski otrzymał Decyzje Komisji Europejskiej zatwierdzające proponowane obszary Natura 2000 oraz proponowane powiększenia projektowanych obszarów Natura 2000

Obszary Natura 2000

- **25 marca 2010r.** odbyło się drugie tzw. **Seminarium Biogeograficzne**, podczas którego Komisja Europejska oceniła aktualną propozycję rządową sieci Natura 2000 (część siedliskową), reklamowaną jako pełną i ostateczną. **Organizacje pozarządowe przedstawiły swoje uwagi do tej propozycji, proponując niezbędne uzupełnienia.** Podobnie jak w latach ubiegłych, po zapoznaniu się z argumentami naukowymi, **Komisja przychyliła się do większości propozycji organizacji pozarządowych.**

Obszary Natura 2000

4 lutego 2011 r. ukazało się rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (DZ. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133). Niniejszym rozporządzeniem na terenie Dolnego Śląska wyznaczone zostały dwa nowe obszary Natura 2000, które dotychczas posiadały status obszarów potencjalnych, tj.:

- ❖ Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 Góry Izerskie PLB020009
- ❖ Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 Sudety Wałbrzysko - Kamiennogórskie PLB020010

Rozporządzenie weszło w życie 19 lutego 2011 r.

Obszary Natura 2000

Na Dolnym Śląsku obecnie wyznaczonych jest **9 obszarów specjalnej ochrony ptaków** i **87 obszarów ochrony siedlisk**.

Informacja o aktualnym statusie obszarów siedliskowych:

Polskie obszary Natura 2000:

<http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/>

http://wroclaw.rdos.gov.pl/images/obszary_natura_ds.pdf

Ocena merytoryczna

- ❑ Kryteria wyboru operacji finansowanych w ramach RPO WD na lata 2007-2013
 - **Sekcja 5. Kontekst projektu** - Wpływ realizacji projektu na politykę środowiska
 - Kryterium dodatkowe
 - Ocena dokonywana jest przez **Komisję Oceny Projektów**

Ocena strategiczna

Kryteria wyboru operacji finansowanych w ramach RPO WD na lata 2007-2013

Strategiczne Kryteria Wyboru Projektów

- **Kryterium 5.** Zgodność projektu z polityką zrównoważonego rozwoju regionu
- Kryterium kluczowe

Zarząd Województwa, uwzględniając opinie (w zakresie kwestii środowiskowych) Menedżera ds. Środowiska, Regionalnego Konserwatora Przyrody i przedstawiciela organizacji pozarządowych ekologicznych w Komitecie Monitorującym RPO WD zajmujących się zagadnieniami ochrony środowiska naturalnego, podejmuje ostateczną decyzję w formie uchwały o wyborze projektów do dofinansowania, o odrzuceniu projektów lub o umieszczeniu projektów na liście rezerwowej.

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Departament Regionalnego Programu Operacyjnego
Wybrzeże Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław

rpo@dolnyslask.pl

www.rpo.dolnyslask.pl

www.umwd.pl

Dziękuję za uwagę

Szkolenie współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 oraz z budżetu Samorządu Województwa Dolnośląskiego.

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa
www.dolnyslask.pl